METSÄTALOUS

Siemensaanto ja itävyys tänä syksynä kerätyissä männyn käpynäytteissä on todella hyvä. **JOHTAJA TUULA KENTTÄLÄ, SIEMEN FORELIAN SIEMENKESKUS**

MARKKU VUORIKARI

Metsäteollisuus on vaatinut, ettei järeästä puusta tuotetulle hakesähkölle makseta tukea.

Haketuen rajauksen pelätään lisäävän korjuukustannuksia

Metsähakkeella tuotetun sähkön tuen rajaus lisää koko hankintaketjun kustannuksia ja paisuttaa byrokratiaa. Näin arvostelevat alan toimijat. Metsäteollisuus ei vielä halua ottaa kantaa esitykseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö julkisti keskiviikkona esitysluonnoksen lakimuutoksesta, jolla rajataan metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotukea.

Järeästä puusta tuotetulle hakesähkölle esitetään maksettavaksi tukea vain puolet siitä, mitä pieniläpimittaisesta puustosta peräisin olevalle hakesähkölle.

Järeäksi katsotaan kaikki uudistushakkuilta kertyvä puu. Kasvatushakkuilla ratkaisee läpimitta.

Tukea saisi täysimääräisesti, jos hakkuun jälkeen kasvamaan jätettävän puuston keskiläpimitta on 1,3 metrin korkeudelta alle 16 senttimetriä. Kun keskiläpimitta kasvaa 16 senttimetriin, tuki puolittuisi.

Nykyisessä laissa puuston järeys ei vaikuta tuen määrään.

”Metsäenergian ketju polvilleen”

Ankarimmin tuen rajausta arvostelee MTK. Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) pistää MTK:n puheenjohtajan **Juha Marttilan** mukaan metsäenergiaketjut kerralla polvilleen.

TEM:n esitystä Marttila luonnehti ”täsmäiskuksi metsäenergiaketjuissa toimivia tahoja - myös metsänomistajia - vastaan”.

Malli vaatisi järjestön mukaan raskasta ja kallista seuranta- ja raportointimenettelyä, mikä aiheuttaisi suuria uhkia puumarkkinoiden toimivuudelle.

”MTK ei pysty ymmärtämään, miksi puutavaran hankintaketjuihin kohdistuvaa byrokratiaa haluttaisiin lisätä jo nyt erittäin heikosti kannattavalla toimialalla.”

Esityksen ajoitusta Marttila piti erittäin huonona, koska ylitarjonnan vaivaamilla puumarkkinoilla kaikkein huonoimmin käy juuri energiapuukauppa.

Hän huomautti, että tukien vaikutusten seurantaan TEM:ssä kehitetyt työkalut osoittavat, ettei sähköntuotantotuki ole vaikuttanut millään tavalla ainespuun saatavuuteen tai hintaan. Tuella ei siten ole myöskään mitään vaikutuksia tuleviin metsäteollisuusinvestointeihin.

”Säädösviidakko sankkenee”

Energiateollisuus ry:n hallituksen puheenjohtajan **Antti Vilkunan** mielestä tuen rajaus hankaloittaa metsähakkeen korjuuketjussa toimivien pienyrittäjien toimintaa merkittävästi.

”Paljon puhutaan turhien säädösten karsimisesta. Nyt mennään täysin vastakkaiseen suuntaan ja luodaan uutta sankkaa säädösviidakkoa.”

Vilkuna muistutti, että hakkuutavoitteiden toteutumisessa on suuria alueellisia eroja. Esitetty malli ei ota alueellisia eroja lainkaan huomioon.

Myös Koneyrittäjien varatoimitusjohtaja **Simo Jaakkola** pitää esitettyä tuen rajausta huonona.

”Rajaus lisää byrokratiaa ja tekee tuesta jäykän muuttuvissa markkinatilanteissa. Se ei myöskään jousta alueellisesti, vaikka alueellisesti puun kysynnässä on suuria vaihteluita.”

Jaakkolan mukaan metsäteollisuuden kuitupuun saanti voitaisiin varmistaa tarkalla puumarkkinoiden seurannalla.

”Seurannan perusteella voitaisiin ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin tarvittaessa. Nyt luodaan jäykkä systeemi torjumaan osin teoreettista uhkaa.”

Uudellamaalla, Hämeessä ja Kymenlaaksossa toimivan Hakevuori Oy:n toimialajohtaja **Markku Eskelinen** sanoi, että esitetty malli lisää suoraan metsähakkeen tuotantokustannuksia.

”Haketettavat puut on lajiteltava ja pidettävä erillään. Terminaaleihin tarvitaan lisää tilaa erilaisille pinoille. Kaikki tämä maksaa.”

Metsäteollisuus ei kommentoi

Metsähakkeella tuotetun sähkön tuen rajausta ryhdyttiin valmistelemaan sen jälkeen, kun talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti lokakuussa palauttaa turpeen ja metsähakkeen kilpailukykyä kivihiileen verrattuna.

Turpeen vero alenee ja hakesähkön tuki nousee ensi vuoden alussa, ja ne on määrä palauttaa vuoden 2012 tasolle vuoden 2016 alussa.

Metsäteollisuus huolestui, että linjaus lisää järeän puun energiakäyttöä.

Metsäyhtiöt vaativat, ettei tukea saa maksaa lainkaan järeästä puusta tehdylle hakkeelle. Metsäteollisuus esitti rajaksi harvennushakkuun jälkeistä 16 senttimetrin keskiläpimittaa.

Johtaja **Tomi Salo** Metsäteollisuus ry:stä ei halunnut torstaina ottaa kantaa TEM:n esitykseen.

”Haluamme analysoida esityksen ensin huolellisesti. Tässä vaiheessa emme lähde sitä kommentoimaan”, Salo tyytyi sanomaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja lakiesityksestä tammikuun 9. päivään mennessä.

Eduskunnalle lakiesitys pyritään antamaan tammikuun aikana.

JUHA KAIHLANEN

Haketuen rajaus lisäisi kustannuksia, kun järeydeltään erilaiset puut olisi pidettävä hankinnassa erillään, totesi Hakevuori Oy:n toimialajohtaja Markku Eskelinen Askolassa torstaina.

METSÄENERGIAA

Hakesähkön tuki

Metsähakkeella tuotetulle sähkölle on maksettu tukea tänä vuonna joulukuun puoliväliin mennessä 30 miljoonaa euroa.

Tuen saajia ovat voimalaitokset eli energiayhtiöt.

Ensi vuoden valtiontalousarvioon on varattu haketukea 70 miljoonaa euroa. Tukea tarvitaan lisää, kun turvevero laskee ja haketuki nousee.

Vuonna 2016 haketuen tarpeen arvioidaan kasvavan 80–85 miljoonaa euroon, jos turpeen vero ja haketuki palautetaan vuoden 2012 tasolle.

Sähköä metsähakkeella arvioidaan tuotettavan vuonna 2016 noin 4,5 terawattituntia ja lisäksi lämpöä noin 15 terawattituntia.

Metsähakkeen tuki on kustannustehokasta verrattuna tuulisähköön, joka on saamassa tukea noin 200 miljoonaa vuonna 2020, jos sähkön markkinahinta on tuolloin noin 50 euroa megawattitunnilta. Tuulisähköä arvioidaan silloin syntyvän noin kuusi terawattituntia vuodessa.

Kuusen siemensato heikkenee pohjoiseen mennessä

Etelä-Suomessa kuusen siemensato on runsas. Sato kuitenkin heikkenee mitä pohjoisemmaksi mennään, kertoo varttunut tutkija **Tatu Hokkanen** Metsäntutkimuslaitokselta.

Kuusen siemenet kypsyvät syksyllä ja varisevat maahan huhti–toukokuussa.

Hyviä siemenvuosia on vain 10–15 välein.

”Kuusen hyvää satoa edesauttoi edelliskesien lämmin sää”, Hokkanen toteaa.

Ensi keväänä varisevaan siemensatoon on vaikuttanut erityisesti viime vuoden kesä, sillä kukka-aiheet muodostuvat kaksi vuotta ennen siemenen varisemista.

Männyllä kierto kukka-aiheesta siemeneksi kestää vuoden kauemmin kuin kuusella.

Vähän männynkäpyjä

Männyn siemensatoa Hokkanen luonnehtii Etelä- ja Keski-Suomessa keskinkertaiseksi.

Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa männyn sato on heikko mutta siemenen laatu hyvä.

Siemen Forelian siemenkeskuksen johtaja **Tuula Kenttälä** Rovaniemeltä kertoo, että siemensaanto ja itävyys tänä syksynä kerätyissä männyn käpynäytteissä on todella hyvä.

Käpysaalis on kuitenkin niin pieni, ettei laadulla ole merkitystä, sillä saatava siemenmäärä on vähäinen.

”Käpyjen keräys kuivui kokoon, sillä saatavalla tulolla kerääjä olisi tuskin saanut edes bensakuluja katettua”, Kenttälä toteaa.

Hyvinä käpyvuosina pohjoisen metsiköistä kerätään käpyjä jopa satojatuhansia kiloja.

Kuusella hyviä käpyvuosia Lapissa on vielä harvemmin kuin männyllä.

Tänä syksynä Pohjois-Suomessa ei kerätty lainkaan kuusen käpyjä.

Eteläisen Suomen siemenviljelyksiltä havupuiden käpyjä kuitenkin kerätään tänä vuonna normaalisti.

Koivuntaimia tuloillaan

Koivun siemen kehittyy nopeasti. Koivu kukkii keväällä ja siemen varisee heinä–elokuussa.

”Sato oli tänä vuonna poikkeuksellisen runsas, joten tulossa on paljon siemensyntyisiä taimia”, Hokkanen sanoo.

Hänen mukaansa ensi vuoden sato jää koivulla heikoksi.

Hokkanen kertoo, että Metlan mallinnusten mukaan kuusen siemensato vuonna 2016 on Etelä- ja Keski-Suomessa heikko mutta Lapissa runsas.

SUVI NIEMI

METSÄSTÄ LYHYESTI

Eroa mhy:stä -kampanja lopahti

UPM:n Itä-Suomessa käynnistämässä kampanjassa oli liitteenä lomake metsänhoitoyhdistyksen jäsenyydestä eroamiseen.

Varsinaisesti yhtiö markkinoi PEFC-sertifikaattia. Muillakin metsäyhtiöillä on ollut samantapaisia yhteydenottoja metsänomistajiin.

Metsänomistajien etujärjestön jyrkkä vastalause on keskeyttänyt näkyvät metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyttä rapauttavat kampanjoinnit. MTK:ssa teollisuuden menettelyä pidetään käsittämättömänä.

Kartellivaateita tulee lisää

Metsäyhtiöiden puukauppakartellista korvauksia hakevien metsänomistajien määrä on kasvamassa.

Korvaushakemukset on jätettävä tammikuun toiseen päivään mennessä.

Suuri savotta-ryhmää vetävä **Reijo Lahtonen** sai ensimmäisessä vaiheessa mukaansa 656 metsänomistajaa, mikä on suurin yksittäinen korvauksia hakenut ryhmä.

Lahtosen mukaan korvauksia hakevien metsänomistajien lopullinen määrä on moninkertainen.

UPM myy metsää pääomarahastolle

UB Nordic Forest Management Oy:n hallinnoima pääomarahasto Nordic Forest Fund I (NFF) ja UPM ovat sopineet noin 3 500 hehtaarin metsäkaupasta.

UPM:llä on metsää 800 000 hehtaaria.

Kaupan kohteena olevat tilat sijaitsevat Sonkajärvellä, Keiteleellä, Lapinlahdella ja Kärsämäellä. Kauppaan liittyy pitkäaikainen puukauppa- ja metsäpalvelusopimus UPM:n kanssa. Kaupan hintaa ei julkisteta.

NFF:llä on metsätiloja yli 10 000 hehtaaria. Niistä merkittävä osa on hankittu UPM:ltä.

UB Nordic Forest Management Oy on United Bankers Oy:n tytäryhtiö, joka on erikoistunut metsäsijoittamiseen.

Metsä Woodin lankut Itochun myyntiin

Metsä Groupin puutuotteista vastaava Metsä Wood on solminut yhteistyösopimuksen japanilaisen kauppahuoneen Itochu Groupin kanssa lisätäkseen myyntiä Aasiassa.

Sopimuksen mukaan Itochu Kenzai Corporation toimii Metsä Woodin sahatavaran agenttina ja jakelijana Japanissa ensi vuoden alusta.

Itochu omistaa Metsä Groupin selluyhtiöstä Metsä Fibrestä neljänneksen.

Valmetilta Husumin taivekartonkikone

Kartongin valmistukseen keskittyvä Metsä Board tilaa Valmetilta Husumin tehtaalle Ruotsiin tulevan taivekartonkikoneen.

Valmet ei kerro tilauksen tarkkaa arvoa.

Yhtiön mukaan tämänkaltaisten tilausten arvo on tyypillisesti noin 60–70 miljoonaa euroa.

Uuden koneen vuotuinen taivekartongin tuotantokapasiteetti on 400 000 tonnia.

Kone käynnistyy alkuvuonna 2016.

Metsä Board kertoi viime viikolla, että taivekartonkikoneen rakentaminen Husumin tehtaalle maksaa kaikkiaan 170 miljoonan euroa.

Energiapuun hinta nousi syksyllä

Energiapuuksi ostetun karsitun rangan osuus nousi syyskesällä. Samalla energiapuun hinta vahvistui, kertoo Metsäntutkimuslaitos (Metla).

Karsittu ranka on yleisin ja arvokkain energiapuulaji. Metlan mukaan sen osuus energiapuusta nousi selvästi yli puoleen heinä-syyskuussa.

Metsänomistajille maksettiin rangasta pystykaupoissa keskimäärin 4,0 euroa kuutiometriltä.

Hintaan ei ole laskettu mukaan valtion tukea nuoren metsän hoitoon tai energiapuun korjuuseen, joita saadaan suurelle osalle korjattua pienpuuta.

Kevätkesästä hinnat nousivat 8 prosenttia.

Sen sijaan kokopuun hinta oli laskussa. Ilman valtion tukea metsänomistajat olisivat joutuneet sen korjuussa maksumiehiksi.

Kantojen korjuuoikeudesta maksettu korvaus pysyi 1,1 eurossa ja latvusmassan hinta nousi 3,2 euroon kuutiometriltä.

Hankintakaupoissa karsitusta rangasta maksettiin keskimäärin 24,4 euroa kuutiometriltä.

Se oli 4 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuosineljänneksellä.

Kokopuun hankintahinta ylitti 21, latvusmassan 17 ja kantojen 12 euroa kuutiolta.

Hinnoissa vaihtelua

Metlan mukaan energiapuun hinnoissa oli edelleen suurta alueellista vaihtelua. Karsitun rangan pystyhinta vaihteli noin kahdesta eurosta kuuteen euroon. Hankintakaupoissa ranka oli halvinta Savo-Karjalan alueella ja kalleinta Etelä-Suomessa.

Heinä–syyskuussa energiapuun kauppa jäi 0,8 miljoonaan kuutiometriin. Määrä pieneni edelliseltä vuosineljännekselta 27 prosenttia. Sitä söivät sekä kesälomat sekä tarve pienentää varastoja.

Energiapuusta ostettiin pystykaupoilla kolme neljäsosaa ja hankinta- tai tienvarsikaupoilla loput.

JARMO PALOKALLIO

Energiapuun hinnat

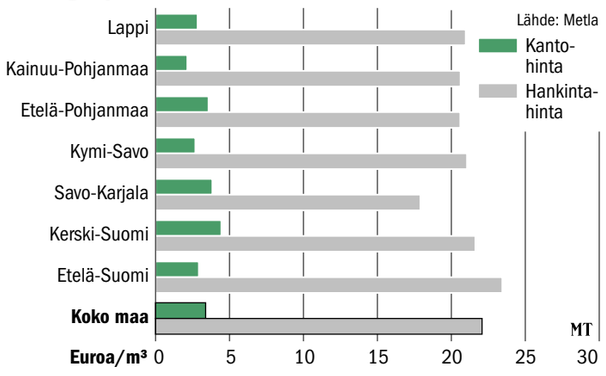

» Energiapuun hinta vaihteli suuresti alueittain: karsitun rangan pystyhinta liikkui kahdesta eurosta kuuteen euroon.

TERVETULOA JOUKKOOMME!

OLETKO ETSIMÄMME METSÄALAN YRITTÄJÄ?

Haemme yrittäjiä metsänhoidon kone- ja tienrakentamisen töihin. Osallistu käynnissä oleviin tarjouskilpailuihin osoitteessa: http://tarjouspalvelu.fi/metsahallitus

Lisätietoja löydät osoitteesta: www.metsa.fi/urakointi

METSÄHALLITUS

www.metsa.fi